© OP
27.11.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

HE 145/2017 vp

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI LIIKENTEEN PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt OP Ryhmältä lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi eli nk. liikennekaaren toisen vaiheen muutoksista. OP Ryhmä esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Uskomme tulevaisuuteen, jossa käyttäjä valitsee joustavasti tarpeidensa mukaan erilaisia liikkumisen palveluita ja muodostaa niistä omiin tarpeisiinsa parhaiten vastaavia matkaketjuja. Joustavilla liikkumisen palveluilla ja hyvin toimivalla palveluiden kokonaisuudella päästään kohti Suomen liikennepoliittisia tavoitteita: joustavampaa liikkumista, päästövähennyksiä ja uutta liiketoimintaa. Oleellista matkaketjujen muodostumisessa on tarjolla olevien fyysisten liikkumisen vaihtoehtojen moninaisuus ja saatavuus. Tavoitteiden kannalta on kriittistä varmistaa toimintaedellytykset ja houkuttelevat markkinaolosuhteet markkinaehtoisille liikenteen palveluntarjoajille.

Uutena liikennepalveluiden tarjoajana OP Ryhmän lausunto keskittyy esitykseen puolestaasioinnin laajentamisesta kaikkiin henkilöliikennepalveluihin. Lakiesitys ehdottaa puolestaasioinnin laajentamista kaikkiin henkilöliikennepalveluihin ja myös muihin kuin vakiohintaisiin kertalippuihin. On hyvä huomata, että lippu- ja maksujärjestelmän myyntirajapinnan avaaminen vaatii useimmalta toimijalta uutta kehitystyötä, koska rajapintaa ei ole tällä hetkellä saatavilla. Rajapintojen kehittäminen ja ylläpito saattavat aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia palveluntarjoajalle, joka ei välttämättä itse hyödy rajapintojen tarjoamisesta yhdistelmäpalveluille.

Maksujärjestelmien rajapintojen avaamisen lisäksi laissa velvoitettaisiin tarjoamaan rajapintaa syrjimättä kaikkien palveluntarjoajien käyttöön. Tähän ehdotukseen liittyy useita haasteita. Rajapinnan kehittämisen ja ylläpitämisen lisäksi sitä käyttävien lukuisten yhteistyötahojen hallinnointi vaatisi palveluntarjoajalta kohtuuttomia panostuksia ilman takeita taloudellisesta hyödystä. Lisäksi palveluntarjoajan tulee pystyä hallitsemaan palvelunsa asiakaskokemusta myös kolmansien osapuolien palveluissa. Liikennepalvelun tarjoajan tulee varmistua siitä, että loppuasiakas saa tarvittavat ohjeistukset ja informaation palvelun oikeanlaiseen käyttöön. Lisäksi palveluntarjoajan tulee pystyä vaikuttamaan siihen, miten ja missä palvelu on tarjolla. Näiden lisäksi täytyy huolehtia tietosuojan ja tietoturvan aukottomasta toteutumisesta yhdistämispalveluissa niin, ettei vahinkoa asiakkaalle tai palveluntarjoajalle pääse syntymään. Rajapinnan ollessa avoin kaikille toimijoille, palveluntarjoaja ei pysty huolehtimaan tietosuojan ja -turvan riittävästä toteutumisesta jokaisessa kumppanipalvelussa.

Laatija
OP Osuuskunta

Postiosoite
PL 308
00013 OP

Käyntiosoite
Gebhardinaukio 1
HELSINKI

Sähköposti/Internet
etunimi.sukunimi@op.fi
op.fi

Lain määritelmät tulee kuvata selkeämmin. On oleellista määritellä mitkä palvelut kuuluvat liikenne- ja liikkumispalveluihin. Kuuluvatko niihin esimerkiksi kuukausien tai vuosien sitoutumista vaativat autoleasingpalvelut? Lisäksi määritelmien mukaan MaaS-toimijat vaikuttavat olevan sekä välitys- että yhdistämispalvelun tarjoajia.

Saumattomat matkaketjut tulevat varmasti olemaan tulevaisuuden liikkumista ja keskeinen keino liikennepolittiisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kuitenkin varmistaaksemme asiakkaalle luotettavien ja toimivien matkaketjujen syntymisen sekä elinvoimaisen liikennepalveluiden markkinan maksurajapintojen avaaminen tulee jättää yksityisten toimijoiden osalta markkinaehtoiseksi. Markkinaehtoisille palveluntuottajille tulee jättää vapaus valita yhteistyökumppaninsa itse liiketoiminnallisista lähtökohdista. Velvoitteet rajapintojen avaamiseen ja laajan kumppaniverkoston hallinnointiin saattaisivat näivettää liikkumispalveluntarjoajien liiketoiminnan, jolloin edellytyksiä matkaketjuille ja MaaS-toimijoille ei myöskään ole.

Ehdotamme, että markkinaehtoisten toimijoiden osalta myyntirajapintojen avaaminen jätetään toimijoiden itsensä harkittavaksi ja päätettäväksi. Oletettavasti matkaketjuja ja MaaS-palveluita syntyy myös markkinaehtoisesti. Sen sijaan kriittistä matkaketjujen muodostumiselle on, että markkinaehtoisiin liikkumispalveluihin voidaan liittää kuntien ja kaupunkien harjoittama julkinen liikenne sekä kaupunkien välinen liikenne. Ehdotamme, että yksinoikeudella liikennettä harjoittavilta toimijoilta vaaditaan lippu- ja maksujärjestelmän myyntirajapinnan avaaminen yhdistämispalveluiden käyttöön.

OP Osuuskunta

Erkki Sarsa
Johtaja, edunvalvonta

Sonja Heikkilä
Liikkumisen hankejohtaja